

FIETSLUIDSPREKER

Na scooter- en motorrijders kunnen nu ook fietsers – en hun wijde omgeving – hun favoriete muziek zonder koptelefoon tot zich nemen. Voor de X-mini Rave-luidspreker, waarover we al eerder schreven, is er nu een beugelkje om hem aan het stuur te bevestigen. Zodat je via de ingebouwde radio, of wat ouderwets door hem met een kabeltje op een mobieltje aan te sluiten, luide muziek kunt beluisteren.

www.gadgethouse.nl

Beugelkje €30, luidspreker €46

GRUMPY CAT

Hoax of werkelijkheid: een speelfilm naar aanleiding van de moeder aller internet-memes: Grumpy cat. Foto's van de nors kijkende kat worden massaal opgevolgd met allerhande uitspraken, vaak met een ontregende blijmoedige boodschap. De Amerikaanse filmproducent Broken Road heeft een Garfield-achtige speelfilm met de mopperkat in gedachten; live-action ook nog eens. Kijken of die net zo snel vervelend wordt als de meme zelf.

LENOVO YOGA

De nieuwste Ideapad van Lenovo weet niet zo goed wat hij moet zijn: tablet, laptop, ultrabook? Hij heet Yoga, want het wat teleurstellende – niet full-hd – aanraakscherm kan alle kanten op buigen. Maar om een 1500 euro kostende, van een potente Intel i7-processor voorziene, volledig geoutilleerde computer nu te gebruiken om Angry Birds te spelen?

www.lenovoshop.com/nl

Joost heeft de groep verlaten

Het tijdperk van eindeloos mailen over een gezamenlijk cadeau, een uitje of de laatste roddels lijkt voorbij: de Whatsapp-groep is het antwoord op alles. Of slaan we door? tekst NIENKE BLOKHUIS illustratie MIKE OTTINK

Nu Facebook volloopt met vage kennissen, schoonfamilie en collega's is de groepsfunctie van Whatsapp, 's werelds populairste gratis berichtenservice, een uitkomst. Eindelijk alleen je échte vrienden onder één knop. Geen werkgevers die schertsend reageren op je statusupdate van gisteravond, geen schoonmoeder die ongevraagd op je getagde foto's klikt. Facebook is voor de buitenwereld; wat niet voor alle ogen geschikt is, wordt in de Whatsapp geslingerd, omlijst met bonte emoticons en haastig geschoten foto's. Zelfs de organisatie van feesten en vakanties lijkt definitief verhuisd naar de app; hoe klein het evenement ook is, direct wordt met de smartphone gezwaaid: "Vanavond een barbecue? Wacht, ik maak even een groepje aan!" Niet wetende dat dan een stroom van berichten binnenkomt over drumsticks, glutenallergieën en andere zaken. Voorál andere zaken.

Groep: Dakterrasparty @ Van Wou, 14 deelnemers

Tom: Leuk dat daten!

Tom: En stuur eens foto's van gezellige mensen op een dak ingesmeerd met marinade

Willem: Wat me vooral bijstaat is dat ie ongeveer 1m50 was

Willem: Dan mag je nog niet eens in de Python

Fleur: Ik wil foto's van de date van Willem

Joep: De aperol staat klaar!

"Het is alsof zes mensen in een cirkel staan en tegelijk door elkaar heen praten." In een notendop de dynamiek van de Whatsapp-groep 'Kafe Rave' volgens werkconsulent Patrick Stastra en zijn vijf vrienden. Het oorspronkelijke doel: de organisatie van het gelijknamige feest, een kroegentocht met dj's. En hoewel iedereen een taak heeft – "Wouter is van de kabels, ik ben contactpersoon café" – blijft daar in de groep weinig van over. "Ineens begint iemand anders ook over stekkers, of weten we niet meer of het in de mail of in de Whatsapp-groep is besproken. Dan raak je snel het overzicht kwijt en worden taken dubbel gedaan. Zitten we ineens met twee kabels."

En wie even geen zin heeft in stekkers, gooit gewoon

iets anders in de groep. Een foto van z'n ontbijt, of een grap over *home improvement*. Groepsgeenoot Iason Chronis, muziekproducer: "Wanneer iemand tussendoor een grap maakt, kan het ontsporen. Want dan gaan vijf man met andere grappen eroverheen, gevolgd door een paar keer 'haha'. Ben je zo weer tien berichten verder."

Zoals een gezellig gesprek in de kroeg kan ontfaarden in oeverloos geouwehoer, zo vergaat het ook met het Whatsapp-groepsgepraak. Maar dan uitgedrukt in tekstballonnen. Héél veel tekstballonnen. Een kleine rondvraag leert dat vijftig berichten ongelezen berichten in een paar uur tijd geen uitzondering is. Bij het merendeel van de ondervraagden staat de teller na een werkdag op tweehonderd; een enkeling trof na een vakantie zelfs vijfhonderd groepsberichten aan. "Maar Whatsapp bewaart niet alles, dus waarschijnlijk was het nog meer."

Er zit veel ruis tussen; berichten als 'hm', 'joe' en 'lekker vanavond kliekjes' kunnen best even wachten. Maar hoe weet je van tevoren of in die bomvolle feed berichten staan die belangrijk zijn, of compleet ridicuul? Toch maar alles lezen?

Groep: Crazy stuff van de Appie, drie leden

Thijs: Ze proberen bij de AH kakifruit te slijten!

Paul: Gaat nooit gebeuren!

Sjoerd: Niemand eet dat.

Sjoerd: Het is niet vies.

Sjoerd: Maar ook niet lekker.

Sjoerd: Blablafruit

Paul: Maar er zit kak in de naam. Geen aanbeveling

Thijs: Mij wisten ze ook niet te verleiden

Voor journalist Joost (niet zijn echte naam) was dit de reden om uit een fanatieke Whatsapp-groep (tien leden) te stappen. "De druk om te lezen én te reageren werd me oprecht te veel. Als ik tijdens werktijd zag dat ik 110 berichten moest lezen, kreeg ik het benauwd. Vooral omdat het in onze groep de regel was dat je alles móest lezen, anders kreeg je de wind van voren. Op een heel drukke middag dacht ik ineens: ik kap ermee." En nee, dat werd niet goed door de rest ontvangen. "Een hele heisa werd het. Ik heb de boel flink moeten sussen. Maar ik ben blij dat ik uit de groep ben; niet alleen vanwege de druk, maar ook omdat het me zo afleidde."

En zo blijkt de Whatsapp-groep niet altijd het mooiste in de mens naar boven te halen. Maar wat wil je: zet een paar mensen afgeschermd bij elkaar, en er ontstaat een sfeer als bij de kapper. Met Whatsapp als droogkap, waaronder vuile roddels en aantijgingen uitgewisseld worden.

Uit: Lowlands Reünie, drie leden

Anne: Jaaaaaah! Oh wat is zij stom en overgewaardeerd

Leonie: En zo boos! Altijd maar zo boos.

Leonie: Ze post vaak woedende berichten op Facebook. Vol KAPITALEN

Willemijn: Wat gênant, heerlijk. En onredelijk ook, ze is gek

Anne: En zo schaamteloos mediageil

Zo stond tv-maker Jochem versted van de vuilbekkerij in een groep voor een te organiseren vrijgezellenfeest. Het slachtoffer: de bruid in spe. Die uiteraard niet in de groep zat. "We zouden over details van het feest hebben, maar ineens ging iedereen los. Met opmerkingen als 'kunnen we dit huwelijk nog stoppen?' Ik had dit totaal niet verwacht, maar stiekem was het ook fijn: eindelijk konden we delen wat we écht vonden." En de bruidegom? "Die weet natuurlijk van niets. Een beetje lullig is het wel. Uiteindelijk respecteren we zijn beslissing, maar tijdens de bruiloft zullen er achter zijn rug vast wat veelbetekenende blikken uitgewisseld worden."

De onweerstaanbare afleiding, de eeuwige druk om te antwoorden, het venijn en de enorme hoeveelheid onzin: met de Whatsapp-groep is er een nieuwe bron van terreur in ons leven. Misschien dan toch maar terug naar het weloverwogen mailen, of, nog authentieker, bellen? Geen enkele geïnterviewde overweegt echter de app van de telefoon te halen; hoogstens worden de dwingende meldingen uitgezet. Het is blijikbaar toch iets te gezellig. En tja, gezelligheid kent geen tijd, geen plaats, en vooral: geen limiet.

ZO WEERSTA JE DE VERLEIDING

- De druk om te reageren wordt opgevoerd door het zinnetje 'Laatst gezien om...' onder je naam. Je gesprekspartners weten dat je hun boodschap hebt gezien, maar zo onbeleefd bent om niet stante pede te reageren. Goddank, dat zinnetje kun je weghalen. Ga in Whatsapp naar 'Instellingen' > 'Chatinstellingen' > 'Geavanceerd' en zet 'Laatst gezien' uit.
- Meldingen van groepsberichten kunnen apart uitgezet worden; dit kun je zelfs per groep instellen. Ga in de Whatsapp-groep naar 'Info' en 'Aangepaste meldingen'. Om in één keer alle groepsberichten aan te passen, ga je naar de instellingen van Whatsapp > 'Berichtgeving', en zet meldingen bij Groepsberichten uit. Meldingen van één-op-éénchats blijven dan aan.
- Zet Whatsapp niet in je homescherm (het eerste scherm dat je ziet als je telefoon ontgrendelt) maar liever een paar schermen verder. Zo kan je oog niet per ongeluk op het rode bolletje vallen.

GEDRAGSREGELS

- Let op: korte zinnen komen onaardig over en kunnen onduidelijkheid en ruzies veroorzaken. Wees je hier bewust van als schrijver, maar ook als lezer: misschien is 'jaaah jij wet altijd bter' wel kort voor een oprecht 'ja inderdaad, jij weet dit soort dingen doorgaans beter dan ik'.
- Als iemand even niet reageert, heeft hij daar misschien wel een goede reden voor. Sta daar even bij stil, voordat je om de vijf minuten diens naam in de feed plaatst, in afwisselend kapitalen en audiobberichten, om uiteindelijk te vragen of hij soms ook zo'n last heeft van het eten van gisteravond.
- Met Whatsapp is het aantal emoticons toegenomen en is het mogelijk om pandaberen en injectiespuiten te sturen. Hartstikke leuk, maar ook hier geldt: té veel is nooit goed.
- Toch uit de groep? Met stille trom vertrekken zit er niet in: besef dat er een lullig 'Piet afgemeld' in de feed komt, dat voor iedereen te zien is. Leg dus even netjes uit waarom je eruit stapt, alvorens op 'Verwijder en verlaat groep' te klikken.

Wollaars

Opsporing en privacy

Wat volgt, is een detail in een verder gruwelijk verhaal. Een detail dat in geen verhouding staat tot dat gruwelijke verhaal. Maar dat toch opmerkelijk is.

Herinnert u zich nog de route die de vader van de vermoorde broertjes Julian en Ruben door Nederland reed? De terugreis uit het zuiden ging via de Rijnbrug bij Rhenen. Dat wist de politie zo precies omdat op die brug een mobiele kentekenscanner stond. Die was van 'een particulier bedrijf', aldus een politiepersbericht. Het bedrijf stond daar om de verkeersintensiteit over de brug te meten. Nog steeds volgens de politie: de eigenaar besloot de gescande kentekens uit te lezen en zag zo dat de auto van de vader daar had gereden.

Allemaal niet waar.

In het midden van de nacht stond *in the middle of nowhere* natuurlijk helemaal geen particulier bedrijf kentekens van voorbijrijdende auto's te flitsen. Het was de politie zelf.

Die stond daar met een zogenoemde ANPR-scanner, een apparaat voor *Automatic Number Plate Recognition*. Dat was daar neergezet vanwege een onderzoek waarover ze verder geen details willen bekendmaken. Politiewoordvoerder Bernhard Jens zegt achteraf dat er sprake was van een communicatiefout. Die werd wel ontdekt, maar niet rechtgezet, omdat op dat moment de opsporing van de broertjes prioriteit had.

Dat klinkt nog wel begrijpelijk. Toch zegt het misschien ook iets over de moeizame manier waarop wordt omgegaan met dit opsporingsmiddel.

Alleen via de Wet openbaarheid van bestuur is hierover eigenlijk echt duidelijkheid te krijgen. Burgerrechtenactivist Rejo Zenger duikelt via die wet stap voor stap steeds meer details over die scanners op. Ook weblog Sargasso gebruikt de WOB om bijvoorbeeld een overzicht te krijgen van plekken waar ze allemaal hangen. Amsterdam is op hun kaart één grote stippenvlek.

Het was de politie zelf die daar kentekens stond te flitsen

In het verleden zijn politiekorpsen hard op de vingers getikt omdat ze, illegaal, gescande kentekens veel langer bewaarden dan was toegestaan.

En eind vorige week deelde de Liga voor Mensenrechten in Gent een Big Brother Award uit aan de Belgische variant van dit systeem.

Dat er een spanningsveld is tussen opsporing en privacy, is duidelijk. Maar dat er geheimzinnig over wordt gedaan en dat de WOB de enige manier is om er meer over te achterhalen, lijkt me kwalijker. Het geeft ook maar weer eens het belang van de WOB aan. Die wordt, al willen sommigen anders doen geloven, echt voor wel meer gebruikt dan om de overheid dwars te zitten. Soms is het de enige manier om te weten te komen wie waar, wanneer en waarom over je schouder meekijkt.

Jeroen Wollaars
verslaggever bij NOS Nieuws